

Izabrane pesme

Đura Jakšić

Za izdavača:

Vladimir Manigoda

Glavni i odgovorni urednik:

Ivan Isailović

Izvršna urednica:

Tamara Sokić

Lektura i korektura:

Kontrast izdavaštvo

Dizajn korica:

Dragana Nikolić

Prelom:

Ivan Isailović

Štampa:

F.U.K. d.o.o. Beograd

Tiraž:

1000

Izdavač:

Kontrast izdavaštvo

Terazije 35, Beograd

imejl: info@kontrastizdavastvo.rs

kontrastizdavastvo.com

www.glif.rs

ĐURA JAKŠIĆ

IZABRANE PESME

KONTRAST

Beograd, 2024

PRVENČAD

1.

Ala j' krasno letnje veče,
Kad ga pratiš ti, meseče,
Pa još one zvezde sitne,
Kad množina od njih blistne,
I kad vetar malo pirne,
Snagom srce moje dirne,
Pa još ako dragu spazi
Di sa onog brega slazi –
Duša s' onda s srcem igra,
'Oće srce da nadigra.
Da mu, bolnom, ne pomažem,
Prsi jake da ne stežem,
Srce b' ovo iskočilo,
Hladno telo ostavilo.

2.

Posle krasne ove kiše
Svakog bilja biće više,
Svako cveće eno rasti,
O, da lepe sveta slasti!
Svako dete eno s' kit
Kao zora kada sviti.
Ja u cveću bilja tražim,
Di ga tražim, ne nalazim;
Nema, nema za me bilja
Kad mi ne da veća sila.

Bolovaću i umreću,
Rani bilja naći neću;
Rani mojoj nema leka
Dokle traje zemnog veka.
Draga j' meni ranu dala,
Nebu kad me gore zvala.
Ona ode, a ja osta'
Bolno srce onda posta.
Ali daće, daće reka
Smrtna mojoj rani leka.

(1852–1853)

NEDELJA

Sa toronja nedeljicu
Prvo zvono kad označi,
Svaka majka svoju decu
U svečano preoblači.

Drugo zvono kad zazvoni,
Majka s decom u hramu je;
Pobožno se mole oni –
I Bog njine molbe čuje.

Kad oglasi nedeljicu
Zvono treće, starac stari
Slabu vodi on dečicu,
Kojom tuga gospodari.

Kuda starac decu vodi?
Kuda li će za njim, mladi?
Ide ćerku da pohodi
Sa sedmoro unučadi.

Groblju ide, Boga moli
Sa sedmoro siročadi:
Sebi ćerku da izmoli,
Njima majku da povrati.

Tu se silna suza roni,
Gde se majka oplakuje.
Pobožno se mole oni –
Al' im molbe Bog ne čuje.

(1854–1855)

SPOMEN

Mračna mi je tesna soba,
Senka crnog groba.

U sobici ništa nema,
Do tišina nema,

I još jedna tamno gori
Kraju sveća skori;

Na samrti silno s' bori,
Hoće da izgori. –

Spomen to je crne noći.
Kad će grobu poći,

Na samrti kad je mila
Majka moja bila.

– Kandilo bi užeženo,
Bledo lice njeno

Beše tamno osvetljeno,
Telo pokriveno. –

Počivaše kô u sanu. –
Ah, moj beli danu!

Ah, tek što mi, dane, granu,
Već me, samca, manu!

Sam na svetu, samac bez pomoći,
Sam se verem po crnojzi noći
I uzdišem u teškojzi zloći,
Kad će krajnji – kad će časak doći?

(1855)

GOSPOĐICI... U SPOMEN

Mnogi me je dosad zapitkivô:
Sa čega sam srca obolela,
Sad nek znade moja družba cela: –
Rana j' ljubav, što sam od njih skrivô. –

Tebe ljubim, čedo ponošljivo –
Ti si rane srcu mi nanela.
Pa što si se od mene ponela,
Što mi gromom biješ srce živo?

Grom je riječ, kojom zboriš hola
– Da me nećeš nikada ljubiti –
Kô Gromovnik sa svoga prestola.

Verujem ti kao tvorcu svome;
Veruj i ti – da će te ljubiti –
Kapi dok je srcu bolanome. –

(1855)

AH, ŽIVOTU...

Ah, životu i bijeli svetu!
Zašto ste mi na takom teretu?
Što da oči svake jade gledu:
Koje volim – ti da bolujedu,
Koje ljubim – ti da umiredju?
Najmiliji nisu mi na svetu... –
Ah, životu, moj teški teretu!

(1855)